

Møte tirsdag den 1. april 2008 kl. 14.55

President: Berit Brørby

Dagsorden: (nr. 22):

1. Innstilling frå familie- og kulturkomiteen om lov om redaksjonell fridom i media (Innst. O. nr. 36 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 19 (2007-2008))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om lov om endringer i burettslagslova, eigarseksjonslova og avhendingslova (Innst. O. nr. 35 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 16 (2007-2008))
3. Referat

Statsråd Trond Giske overbrakte 11 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Representanten Karin S. Woldseth vil framsette et representantlovforslag.

Karin S. Woldseth (FrP) [14:57:10]: Jeg vil, som tidligere lovet fra denne talerstolen, fremme et representantlovforslag på vegne av Arne Sortevik og meg selv om endring i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer, foreldelsesloven, om foreldelse i forbindelse med barnehjemssakene.

Presidenten: Lovforslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1

Innstilling frå familie- og kulturkomiteen om lov om redaksjonell fridom i media (Innst. O. nr. 36 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 19 (2007-2008))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke gis anledning til replikkordskifte, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter. – Dette anses vedtatt.

Presidenten har grunn til å tro at denne debatten går raskere enn det som her er antydnet.

Trine Skei Grande (V) [14:58:42] (ordfører for saken): Jeg skal prøve å bidra til det.

Det vi er invitert til å gjøre i dag, er å vedta at vi lovfester Redaktørplakaten. Temaet har vært oppe i Stortinget en rekke ganger og har i og for seg hver gang fått ganske brei tilslutning her i salen.

Redaktørplakaten er et verktøy som har hatt stor gjennomslagskraft som avtalerettslig instrument. Den er et uttrykk i fast dagligtale for alle oss som forholder oss til mediedebatt.

Arbeidet har pågått lenge, og det er fint, syns jeg, at alle høringsinstanser har sagt ja til lovfesting.

Det kan virke underlig at man foretar en lovfesting av en såpass godt innarbeidet plakat som Redaktørplakaten uten at man også legger inn sanksjoner i loven. Men som en samlet komite sier, regner man dette som et trinn 1 i en mer gjennomgående medieansvarslov som vi syns det er behov for i Medie-Norge i dag.

Komiteen har gitt departementet rett i at det var viktig å utvide lovframlegget i forhold til hvilke medium som skal dekkes av det. Nå dekkes alle som formidler nyheter, aktualitetsstoff eller samfunnsdebatt, og det betyr også f.eks. statlige publikasjoner. Men det er to elementer det har vært debatt om, og som jeg tror er debatter vi kommer til å følge videre også. Det ene går på det elektroniske medium, der Redaktørplakaten kan framstå som klar i forhold til noen deler av det, men der spesielt området nettdebatt har ført til både skriving av bøker – stor debatt – og også stor politisk debatt. Komiteen har bemerket at det er behov for evaluering av loven etter en tid for å se om den fungerer slik som en mener den skal. Hvis jeg skal legge til noen meninger fra Venstres side når det gjelder dette med nettdebatter, vil jeg si at jeg tror at nettdebatter er en veldig viktig del av det elektroniske demokratiet som holder på å utvikle seg. Jeg tror at det kommer til å utvikle seg en debattkultur over tid, slik vi ser at debattkulturer i det offentlige rom alltid er i utvikling, men skal en debattkultur i det offentlige rom utvikle seg, kreves det noen moderatorer av ulike typer – ikke nødvendigvis bare en redaktør som klipper, men også noen som påpeker dårlig debattkultur. Og så er det en utfordring at det er en offentlig debatt der anonymitet kan knyttes til deltakelsen, noe som gjør denne offentlige debatten annerledes enn alle andre debatter. Dette er en utfordring for både måten vi tenker media på, og måten vi tenker ytringsfrihet på.

Det andre punktet som det har vært uklarhet eller uenighet om, er muligheten for å få en åpen kanal i tv-tilbudet som åpner for at f.eks. frivillige organisasjoner får muligheten til å lage tv-program og nå ut til et bredt publikum. Der er det bred enighet, alle minus Fremskrittspartiet, om at redaktøransvaret her må legges på den enkelte produsent, og at her må det gå an å finne gode løsninger som gjør at vi ikke viker fra prinsippet, men likevel klarer å gjøre det mulig for en slik aktør å opptre i markedet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 288)

Sak nr. 2

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om lov om endringer i burettslagslova, eigarseksjonslova og avhendingslova (Innst. O. nr. 35 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 16 (2007-2008))

Saera Khan (A) [15:03:12] (ordfører for saken): I Ot.prp. nr. 16 for 2007-2008 legges det fram forslag til endringer i burettslagsloven, eierseksjonsloven og avhendingsloven. Komiteen støtter i all hovedsak enstemmig opp

om forslagene fra Regjeringen. Fremskrittspartiet ønsker å få utredet muligheten for å fjerne hele ordningen med forkjøpsrett, og jeg regner med at Fremskrittspartiet redegjør for sitt standpunkt i et senere innlegg.

Et stort flertall i komiteen støtter Regjeringens forslag om å endre lovverket slik at kommunene kan overføre en kommunalt eid borettslagsandel til den som leier den tilhørende borettslagsboligen, uten at forkjøpsrett gjøres gjeldende. Også de fleste av høringsinstansene støtter dette forslaget. Endringene vil gi kommunene bedre mulighet til å utnytte den kommunale boligmassen på en smidigere måte. Kanskje enda viktigere er det at folk ikke blir rykket opp med roten fra et bomiljø de er godt etablert i fra før. Det er ganske uforståelig at Fremskrittspartiet ikke ser de gode effektene av akkurat dette forslaget.

Komiteens flertall støtter også endringen i lovverket som gir unntak fra forkjøpsretten for andre som har eller kan ventes å få særlige oppgaver med å skaffe boliger til vanskeligstilte. De dette gjelder, står nevnt i § 4-2 første ledd i lovverket. Fellesnevneren for alle disse er at de har eller har tatt på seg ansvar for å skaffe boliger til ulike grupper av vanskeligstilte.

Jeg tror vi gjennom dagens vedtak tar noen små skritt i riktig retning i boligpolitikken som kanskje kan gjøre boligsituasjonen litt lettere for noen, og det burde et enstemmig odelsting samle seg om.

Ib Thomsen (FrP) [15:05:21]: Jeg lover å være kort. Jeg viser til høringsinstansen Eiendomsmeglerforetakenes Forening, som i sin høringsuttalelse gikk imot Regjeringens forslag, og til at Den Norske Advokatforening mener at man bør kunne etablere et boligaksjeselskap som et midlertidig mellomstadium mellom et aksjeselskap og et borettslag. Advokatforeningen mener at de skattemessige forholdene ved omdanning heller bør reguleres gjennom skatte- og avgiftsregler enn å blokkere slike skattemessige fordeler gjennom å skjerpe borettslagsloven.

Fremskrittspartiet ønsker å gå imot Regjeringens forslag når det gjelder deler av III. Det er urimelig at det er bare stat, fylkeskommune eller kommune som skal kunne omgå forkjøpsretten i borettslag og sameier. Vi mener tvert imot at bortfall av forkjøpsretten også må gjelde andre grupper, og at det vil ha en rekke fordeler. Vi viser bl.a. til at en slik endring vil kunne føre til et friere og mer dynamisk boligmarked, der eiere fritt kan selge til dem eieren ønsker å selge til. Vi tror også at bortfall av ordningen med forkjøpsrett vil kunne føre til økt mobilitet i det norske samfunnet, fordi man lettere vil kunne kjøpe leiligheter i de delene av landet der man ikke har ansiennitet i boligbyggelag.

Så ønsker jeg å ta opp Fremskrittspartiets forslag.

Presidenten: Representanten Ib Thomsen har tatt opp det forslaget han viste til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.
(Votering, se nedenfor.)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Odelstinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

Lov

om redaksjonell fridom i media

§ 1 Føremål

Føremålet med lova er å sikre redaksjonell fridom i media.

§ 2 Verkeområde

Lova gjeld for

1. dagsaviser og andre periodiske publikasjoner som driv journalistisk produksjon og formidling av nyhende, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt,
2. kringkastarar, jf. kringkastingsloven § 1-1 tredje ledd og
3. elektroniske massemedium som har tilsvarende føremål og funksjon som medium nemnde under nr. 1 og 2.

Lova gjeld ikkje medium som har som hovudføremål å drive med reklame eller marknadsføring, eller som hovudsakleg er retta mot medlemmer eller tilsette i bestemte organisasjonar, foreiningar eller selskap.

§ 3 Plikt til å ha ein redaktør

Medium som nemnt i § 2 skal ha ein redaktør.

Med redaktør er i denne lova meint den som tek avgjerd om innhaldet i mediet eller om ein del av dette, anten han blir kalla redaktør, utgivar eller noko anna.

§ 4 Redaksjonell fridom

Innanfor ramma av grunnsynet og føremålet til verksemda skal redaktøren leie den redaksjonelle verksemda og ta avgjerder i redaksjonelle spørsmål.

Eigaren av medieføretaket eller den som på eigaren sine vegner leier føretaket, kan ikkje instruere eller overprøve redaktøren i redaksjonelle spørsmål, og kan heller ikkje krevje å få gjere seg kjend med skrift, tekst eller bilete eller høyre eller sjå programmateriale før det blir gjort allment tilgjengeleg.

§ 5 Høve til å fråvike lova

Regelen i § 4 kan ikkje fråvikast gjennom avtale eller anna rettsgrunnlag til ugunst for redaktøren.

§ 6 Ikraftsetjing

Lova trer i kraft frå det tidspunkt Kongen fastset.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet satt fram et forslag. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede muligheten for å fjerne ordningen med forkjøpsrett ved omsetning av boliger og leiligheter.»

Forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i burettslagslova, eigarseksjonslova og avhendingslova

I

I lov 3. juli 1992 nr. 93 om avhending av fast eigedom (avhendingslova) blir det gjort følgjande endringer:

§ 1-2 andre ledd andre punktum skal lyde:

Ved andre forbrukarkjøp kan §§ 1-3, 2-6 første ledd tredje punktum, 3-3, 3-7 til 3-10, 4-1 til 4-19, 6-1 til 6-3 og 7-1 til 7-3 ikkje fråvikast ved avtale til ugunst for kjøparen.

§ 2-6 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Seljaren ber òg vederlag etter burettslagslova § 4-6.

II

I lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner (eierseksjonsloven) skal § 22 nytt sjette ledd lyde:

Eventuell forkjøpsrett kan ikke gjøres gjeldende ved overføring av boligseksjon fra eier som nevnt i fjerde ledd til leier av seksjonen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

III

I lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova) blir det gjort følgjande endringer:

§ 1-4 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Eit aksjeselskap eller eit allmennaksjeselskap kan heller ikkje endre føremålet eller eigarstrukturen slik at selskapet blir eit bustadaksjeselskap.

Presidenten: Her har Fremskrittspartiet varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 57 mot 17 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 15.14.06)

Videre var innstilt:

§ 2-13 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Registrert rett i avtale som nemnd i andre ledd går over til å gjelde rett i andelen frå den tid forbrukaren blir registrert som andelseigar, om ikkje anna følger av det som er avtalt.

§ 4-6 nytt andre punktum skal lyde:

Det kan ikkje gjerast avtale om at andre enn den som avhender andelen, skal betale vederlaget.

§ 4-12 skal lyde:

§ 4-12 Rettsovergang til nærstående og enkelte andre

(1) Forkjøpsrett kan ikkje gjerast gjeldande når andelen går over til ektemake, til andelseigaren eller ektemakens slektning i rett opp- og nedstigande linje, til fosterbarn som faktisk står i same stilling som livsarving, til sysken eller til nokon annan som i dei to siste åra har høyrte til same husstand som den tidlegare eigaren. Forkjøpsrett kan heller ikkje gjerast gjeldande når andelen går over på skifte etter separasjon eller skilsmål, eller når ein husstandsmedlem tek over andelen etter føresegnene i husstandsfellesskapsloven § 3.

(2) *Forkjøpsrett kan heller ikkje gjerast gjeldande når andelen går over frå ein andelseigar som nemnd i § 4-2 første ledd til leigaren av den bustaden som andelen er knytt til.*

(3) Føresegnene i paragrafen her kan ikkje fråvikast.

§ 6-14 første ledd andre punktum skal lyde:

At hovudstol og avdrag går fram for ein registrert panterrett, er ikkje nok til at dette leddet kan brukast.

IV

Endringane i burettslagslova § 4-6 nytt andre punktum og avhendingslova § 1-2 andre ledd andre punktum og § 2-6 første ledd nytt tredje punktum gjeld ikkje avtaler mellom overdragar og ervervar om at andre enn overdragaren skal betale vederlaget dersom avtalen var inngått før lova her blei sett i kraft.

Endringane i burettslagslova § 4-12 nytt andre ledd og eigarseksjonslova § 22 nytt sjette ledd gjeld ikkje der forkjøpsretten er utløyst før lova her blei sett i kraft.

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voterer over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Sak nr. 3

Referat

1. (49) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endringer i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (særskilt tildeling av overskot fra Norsk Tipping) (Besl. O. nr. 44 (2007-2008))
 2. lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) (Besl. O. nr. 45 (2007-2008))
 3. lov om endringer i innskuddspensjonsloven, forsikringsformidlingsloven, forsikringsloven mv. (Besl. O. nr. 46 (2007-2008))
 4. lov om endringer i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 (gjennomføring av forordning (EF) 561/2006 om harmonisering av visse bestemmelser på det sosiale området innenfor veitransport og om endring av forordning (EØF) nr. 3821/85 og (EF) nr. 2135/98 samt om oppheving av forordning (EØF) nr. 3820/85 m.m.) (Besl. O. nr. 47 (2007-2008))
 5. lov om endringer i lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) (Besl. O. nr. 48 (2007-2008))

– og at lovvedtakene er sendt Kongen.
 2. (50) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i straffeprosessloven mv. (styrket stilling for fornærmede og etterlatte) (Besl. O. nr. 42 (2007-2008))
 2. lov om endringer i straffeloven 20. mai 2005 nr. 28 mv. (skjerpene og formildende omstendigheter, folkemord, rikets selvstendighet, terrorhandlinger, ro, orden og sikkerhet, og offentlig myndighet) (Besl. O. nr. 43 (2007-2008))

– er sanksjonert under 7. mars 2008
 3. (51) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i innskuddspensjonsloven, forsikringsformidlingsloven, forsikringsloven mv. (Besl. O. nr. 46 (2007-2008))

– er sanksjonert under 14. mars 2008

Enst.: Nr. 1–3 vedlegges protokollen.
 4. (52) Lov om endringer i ekteskapsloven, barnelova, adopsjonsloven, bioteknologiloven mv. (felles ekteskapslov for heterofile og homofile par) (Ot.prp. nr. 33 (2007-2008))
 5. (53) Lov om endringer i lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond mv. (regler om spesialfond) (Ot.prp. nr. 36 (2007-2008))
 6. (54) Lov om endringer i straffeprosessloven mv. (overføring av kompetanse til å innkalle til soning og behandle søknader om soningsutsettelse) (Ot.prp. nr. 34 (2007-2008))
 7. (55) Lov om endringer i lov 18. desember 1959 nr. 1 om mortifikasjon av skuldbrev m.v. og enkelte andre lover (Ot.prp. nr. 37 (2007-2008))
 8. (56) Lov om endringer i lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) (Ot.prp. nr. 38 (2007-2008))
 9. (57) Lov om pågrep og overlevering mellom de nordiske stater på grunn av straffbare forhold (lov om nordisk arrestordre) og om samtykke til ratifikasjon av konvensjon 15. desember 2005 om overlevering for straffbare forhold mellom de nordiske land (Nordisk arrestordre) (Ot.prp. nr. 39 (2007-2008))
 10. (58) Lov om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler m.m. (Ot.prp. nr. 41 (2007-2008))
 11. (59) Lov om endringer i straffeprosessloven (DNA-etterforskningsregister) (Ot.prp. nr. 42 (2007-2008))
 12. (60) Lov om endringer i opplæringslova og privatskolelova (Ot.prp. nr. 40 (2007-2008))
 13. (61) Om lov om endringer i sameloven (Ot.prp. nr. 43 (2007-2008))
 14. (62) Lov om endringer i lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranselova) (Ot.prp. nr. 35 (2007-2008))
- Enst.: Nr. 10 og 11 sendes justiskomiteen.
- Enst.: Sendes kirke- utdannings- og forskningskomiteen.
- Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
- Enst.: Sendes næringskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.